

Maa-aineslupapäättös, Sibelco Nordic Oy Ab, tila Kiviharju, Kankaanpää

Ympltk 03.12.2025
2595/11.02.00/2025

Valmistelija

Jaana Jyräkoski

Hakija

Sibelco Nordic Oy Ab
Lövbölgentie 345
25700 Kemiö

Ottamisalue

Kankaanpään kaupungin Pukaran kylässä, tilalla Kiviharju (99-406-2-130).

Luvan hakemisen peruste

Maa-aineslain 4 §:n 1 momentti

Lupaviranomainen

Maa-aineslain 7 §:n 1 momentti

Hakemuksen vireille tulo

Hakemus on tullut vireille Kankaanpään kaupungin ympäristö- ja terveyslautakunnalle 10.7.2025.

Kaavoitus ja lupatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asema- tai yleiskaavaa. Satakunnan maakuntakaavassa ottamisalue on merkitty yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeäksi ja siihen soveltuvaksi pohjavesialueeksi. Suunnitellun ottamisalueen länsipuolella on merkintä maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokkaasta harjualueesta (ge1).

Alueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse asuinkiinteistöjä, lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 600 m etäisyydellä suunnitellusta ottoalueesta. Suunnitellulla ottoalueella ei ole ollut aikaisempaa ottotoimintaa.

Alueen sijainti ja nykytilanne alueella

Alue sijaitsee noin 8 km etäisyydellä Honkajoen kylätaajaman koillispuolella, Pukaran kylässä. Alue on nykyisin metsätalouskäytössä. Suunnittelualueen länsipuolella (samalla kiinteistöllä) on ollut aikaisempaa ottotoimintaa, joka on päättynyt ja alueelle on levinnyt luontaisesti männyn taimia. Aluetta ympäröi talousmetsä.

Alue sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeällä Pukaran (0209909) pohjavesialueella.

HAKEMUS JA OTTAMISSUUNNITELMA

Suunnitellun ottamisalueen pinta-ala on 6,6 ha, josta varsinaisen ottoalueen laajuus noin 4,7 ha. Alueelta on hakemuksen mukaisesti suunniteltu otettavaksi soraa ja hiekkaa yhteensä 250 000 k-m³. Lupa-ajaksi esitetään 10 vuotta, jolloin arvioitu vuotuinen otto on noin 25 000 k-m³. Otettava materiaali jalostetaan Sibelco Nordic Oy:n Hiekkamylllyn laitoksella.

Luonnonolot ja maisema

Alue on muinaisen Itämeren kasaamaa rantamuodostumaa, joka koostuu pääosin lajittuneesta hiekasta ja sorasta. Ottamisalue on pääasiassa kangastyypistä mäntymetsää. Ottamisalue sijaitsee melko kapealla ja itä-länsi-suuntaisella pitkällä kiinteistöllä. Suunniteltu ottamisalue on suhteellisen tasainen, maa viettää loivasti lännestä kohti itää. Maanpinta on ottamisalueen länsiosassa noin tasossa 133 m mpy, idässä maa on tasossa 127 m mpy. Suunnitellun ottamisalueen pohjantasot tulisi olemaan 125 m mpy.

Selvitysalueella tehtiin luontokartoitus 6/2025. Luontoselvityksen mukaan alueella ei havaittu lintudirektiivin I liitteen mukaisia lajeja. Alue ei pääluontotyyppinsä (kuivahko kangasmetsä) puolesta vastaa luontodirektiivissä yhteisön tärkeänä pitämiä luontotyyppisiä, luonnonsuojelulaissa mainittuja suojeltuja luontotyyppisiä eikä metsälain mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Alue ei myöskään vastaa METSO-ohjelman mukaisia monimuotoisuudelle arvokkaita elinympäristöjä. Luontoselvitys on hakemusiakirjojen liitteenä.

Alueen lupahistoria

Suunnitellun ottamisalueen sisältävällä kiinteistöllä on otettu hiekkaa ja soraa aiemmin historiassa. Entinen ottoalue sijaitsee tässä ottamissuunnitelmassa esitetystä ottamisalueesta länteen maakuntakaavaan merkityllä ge1-alueen sisällä. Alueen laajuus on hieman alle kaksi hehtaaria. Maanoton määrästä tai ajankohdasta ei ole tarkempaa tietoa. Vanhojen ilmakuvien (Paikkatietoikkuna-palvelu) perusteella maanotto on alkanut vuosien 1967 ja 1996 välillä.

Suojelualueet ja Natura 2000

Suunnitellusta ottamisalueesta lähimmillään 1,3 km:n päässä pohjoiseen sijaitsee Satakunnan maakuntakaavaan merkitty Vahokeitaan suojelualue, ja ottamisalueesta lähimmillään noin 1,3 km:n päässä itään sijaitsee Polvenkeitaan suojelualue. Suojelualueista ei ole kaavassa tarkempia tietoja. Lähimmät Natura 2000-alueet ovat alueesta noin viiden kilometrin päässä länteen sijaitseva Karvianjoen kosket ja noin viiden kilometrin päässä itään sijaitseva Pohjankangas. Etäisyyksien vuoksi maanotolla ei katsota olevan vaikutusta alueiden suojeluperusteisiin. Ottamisalueen lähistöllä ei sijaitse muita yksityisiä tai valtion omistamia luonnonsuojelualueita.

Suunniteltu ottamisalue rajautuu länsireunaltaan maakuntakaavassa merkittyyn harjunsuojelualueeseen (ge1). Ottamisalue on kokonaisuudessaan harjunsuojelualueen ulkopuolella.

Pinta- ja pohjavesi

Suunniteltu ottamisalue sijaitsee kokonaisuudessaan Pukaran 1-luokan pohjavesialueella ja suurimmilta osin sen muodostumisalueella. Pohjavesialueella toimii Pukaran vesiosuuskunta. Ottamisalue sijaitsee vedenottamoon nähden pohjavesialueen vedenjakajan vastakkaisella puolella. Pohjavesimuodostuman vesi purkautuu muodostuman keskiosista kohti sivuja, ottamisalueen kohdalla veden virtaussuunta on karkeasti lännestä kohti itää (Honkajoen kunta – pohjavesialueiden suojelusuunnitelma 3.11.2014). Näin ollen maanoton ei katsota aiheuttavan vaikutuksia vedenottamon suuntaan.

Ottamisalueen länsireunaa asennettiin loppuvuodesta 2024 pohjavesiputki, josta on mahdollista seurata pohjaveden korkeutta ottamisalueella. Maanoton aikana ottamistason korkeutta tullaan seuraamaan jatkuvasti, millä varmistetaan, että alin ottamistaso on vähintään neljä metriä

pohjaveden tason yläpuolella. Ottamistoiminnalla ei muuteta alueen pohjaveden virtausta tai virtaussuuntaa.

Pintavesien valunta alueella on vähäistä, sillä suurin osa alueen pintavedestä suotautuu maaperään. Ottamistoiminnan edetessä maakerrokset ohenevat, mutta pohjaveden pinnan päälle jää edelleen vähintään 4 metrin paksuinen suojakerros. Kokonaisuutena ottamistoiminnalla ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia alueen pintavesiolosuhteisiin.

Ottamistoiminta

Ohjeelliset etenemissuunnat on esitetty ottosuunnitelmakartassa sekä leikkauskuvissa. Ottaminen yletetään syvimmillään tasolle 124 m, jolloin kaivussyvyys vaihtelee 3–9 metriin.

Ottamisalueen kaikille rajoille jätetään toiminnan aikana luontaiset luiskat, jotka ottotoiminnan loputtua muotoillaan kaltevuuteen 1/3 tai loivemmaksi. Alueella olevaan pohjaveteen jätetään vähintään neljän metrin suojakerros. Ottoalueelle asennetaan korkeuskiintopisteet, joiden avulla maanoton syvyydestä voidaan seurata. Ottamisalueen eteläreunaan tehdään noin 200 metriä pitkä ottoalueelle johtava tie, joka yhtyy alueelle johtavaan, Pukarantiehen yhteydessä olevaan metsätiehen. Rakennettavan tien päähän tehdään ottoalueelle johtava ramppi. Rakennettava tie tulee sijoittumaan kokonaisuudessaan kiinteistön 99-406-2-130 puolelle.

Kokonaisuudessa Majakankaan maanottoalueelta odotetaan otettavan noin 250 000 m³ ktr maa-ainesta (pintamaat mukaan lukien). Maa-ainesten määrän arvio perustuu ottoalueen pinta-alaan, pohjaveden yläpuolella olevan maa-aineskerroksen paksuuteen ja alueelta kaivetusta koekuopista ja koekairauksista saatuihin maaperätietoihin.

Ennen toiminnan aloitusta ottoalue merkitään maastoon. Alueella olevat pintamaat poistetaan kulloinkin otettavan osa-alueen pinnasta ja varastoidaan ottoalueen viereen niin, että ne voidaan käyttää maisemointiin ottotoiminnan päätyttyä. Maa-ainesten ottaminen tapahtuu pääosin huhtikuusta syyskuuhun arkipäivinä klo 07-18.

Jälkihoito

Kaavaselostuksen mukaan alue on käytännössä maa- ja metsätalousaluetta. Jälkihoidossa huomioidaan alueen sijainti vedenhankinnan kannalta tärkeällä pohjavesialueella. Jälkihoitotyön ohjaus toteutetaan tarvittaessa yhteistyössä valvontaviranomaisen kanssa. Alueen maisemointi etenee ottotoiminnan etenemisen myötä. Alueen jälkihoito toteutetaan tuotantotekniset näkökohdat huomioiden mahdollisimman nopeasti, mutta aikataulu riippuu oleellisesti alueelta otetun aineksen kysynnästä, ottamisalueen laadun vaihtelusta sekä tuotantoteknisistä seikoista. Mahdollisuuksien mukaan jälkihoitoa toteutetaan progressiivisesti maanoton ollessa käynnissä.

Jälkihoidettava alue muotoillaan mahdollisimman hyvin ympäristöön mukautuvaksi. Ajojiet ja muut maisemoitavilla alueilla sijaitsevat tiivistyneet tukitoiminta-alueet muokataan ja muotoillaan jälkihoitosuunnitelman mukaisesti. Luiskat loivennetaan tai täytetään, luiskien taitekohdat pyöristetään ja luiskat muotoillaan pääosin kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi ympäröiviä maaston muotoja mukaillen. Jälkihoidon yhteydessä ja mahdollisuuksien mukaan jo toiminnan aikana muotoillut luiskat ja pohjataso verhoillaan varastoidulla pintamaalla. Pintakerros pyritään rakentamaan ympäröivän alueen olosuhteita mukailevaksi, jolloin luodaan edellytykset luontaiselle kasvilajien leviämiselle ja uusiutumiselle.

Alueen metsittyminen tapahtuu osin luonnonsiemennyksellä, sillä ottamisalueen läheisyydessä kasvaa siemeniä levittävää puustoa. Alueelle voidaan luonnon monimuotoisuuden edistäminen huomioiden myös istuttaa taimia maanomistajan niin toivoessa. Vaihtoehtoisesti metsittämisen ohella etenkin ottoalueen pohjoisen puoleinen luiska ja sen alapuolinen alue voidaan jättää avoimeksi, mikä edesauttaisi paahdeympäristön kehittymistä. Paahdelajien leviämistä varten alueelle voitaisiin myös levittää hiekasta koostuvia kumpuja sekä mahdollisesti kylvää lampaannataa. Lopullinen ennallistamismenetelmä päätetään yhdessä maanomistajan kanssa toimenpiteiden ollessa ajankohtaisia.

Ympäristövaikutusten minimointi

Pohjaveden korkeutta ja laatua tarkkaillaan ottamisalueen välittömässä läheisyydessä alueen länsireunassa sijaitsevasta pohjavesiputkesta. Pohjaveden pinnan taso mitataan kolmen kuukauden välein (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa). Tarkkailun avulla on varmistuttava siitä, että pohjaveden pinnan päälle jää vähintään neljän metrin paksuinen suojakerros maa-ainesta.

Pohjaveden laatu alueella määritetään kerran vuodessa. Vedestä analysoidaan lämpötila, haju, sameus, väri, pH, happi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, typpiyhdisteet, kloridi, kovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset ja E. coli -bakteerit. Näytteenotossa käytetään sertifioitua ulkopuolista näytteenottajaa. Käytettävissä koneissa ja laitteissa ei saa olla öljy- tai polttoainevuotoja. Koneiden ja laitteiden käytössä noudatetaan erityistä varovaisuutta, jotta haitallisia aineita ei pääse maaperään ja pohjaveteen. Öljynvaihdot ja muu kunnossapito suoritetaan alueen ulkopuolella Sibelco Nordic Oy Ab:n Karvian Hiekkamylyn tehdasalueella. Työkoneiden polttoaineen tankkaus tehdään ottoalueella. Tankkauspaikalla käytetään pohjaveden suojaamiseksi HDPE-kalvoa. Polttoainesäiliöinä käytetään ainoastaan kaksoisvaippasäiliöitä.

Paikalle varataan riittävä määrä imeytysaineita niin että mahdolliset vahingot voidaan korjata mahdollisimman nopeasti. Työkoneita tai kuljetuskalustoa ei huolleta tai pestä ottamisalueella. Pölynsidonnassa tai muussa toiminnassa ei käytetä suolaa tai muita pohjavedelle haitallisia aineita.

Liikenteen järjestäminen ja turvallisuusnäkökohdat

Liikenne Majakankaan ja Karvian Hiekkamylyn välillä järjestetään Pukarantietä, Mäenmaan metsätietä, Kauraharjuntietä, Skanssintietä, Lentokentäntietä ja Kaappolantietä pitkin. Matkaa tulee yhteensä noin 16 km.

Toiminnan aikainen jätehuolto

Toiminnassa syntyvät jätteet lajitellaan ja varastoidaan väliaikaisesti soveltuvissa keräysastioissa, minkä jälkeen ne toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelma on hakemuksen liitteenä. Suunnitelman mukaan alueella syntyy pintamaata 50 000 m³-ktr, joka läjitetään ottoalueen viereen ja käytetään alueen maisemointiin.

ASIAN KÄSITTELY JA RATKAISU

Asian vireilläolosta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Kankaanpään kaupungin verkkosivuilla 22.8 – 29.9.2025 välisenä aikana. Naapurikuulemiset (5 kpl) on lähetetty viranomaisen puolesta kiinteistön rajanaapureille 22.8.2025.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta on annettu kaksi muistutusta. Muistuttaja (AA) toteaa, että hakemuksen mukaan soranotto ulotetaan muistuttajan rajaan saakka, jolloin sen vahingoittaisi muistuttajan rajapuustoa ja sen juuristoa. Suoja-alueelle vaaditaan myös riittävän näköesteen mahdollistavaa kasvustoa ja puusto. Vaikutusselvityksen puuttuminen ottotoiminnan vaikutuksesta pohjaveden määrään, laatuun ja virtausolosuhteisiin tulkitaan muistutuksessa vakavaksi puutteeksi. Muistuttaja on huolissaan kiinteistöllään sijaitsevan lähteen kuivumisesta tai laadun heikentymisestä ottotoiminnan seurauksena.

Muistuttaja huomauttaa myös, että hakija on jo viime vuosina ottanut soraa alueelta ennen kuin muistuttajaa on kuultu ja lisäksi soraa on otettu myös muistuttajan omistamalta kiinteistöltä. Muistuttaja ei hyväksy toiminnan jatkamista virallisen luvan varjolla ilman asiallisia ehtoja ja valvontaa. Mikäli lupa myönnetään, muistuttajan mukaan sen tulee sisältää vähintään seuraavat ehdot: luotoarvojen säilyttämisestä tulee antaa riittävä selvitys, omistamamme metsäkiinteistön puuston kehitykselle ei saa aiheutua soranotosta haittaa, riittävä suojaetäisyys kiinteistöjen väliselle rajalle siten, ettei rajapuustoa tai sen juuristoa vahingoiteta, pohjaveden säilyminen varmistettava riippumattomalla selvityksellä ennen toiminnan aloittamista, kiinteistöni em. lähteen ja sen vedenlaadun turvaaminen sekä kaikki soran kuljetukset ja työmaa-alueen järjestelyt toteutettava niin, ettei niistä aiheudu haittaa kiinteistöni käytölle, ympäristölle tai virkistysarvolle. Lopuksi muistuttaja toteaa, ettei vastusta soranottoa, mutta nykyinen suunnitelma ilman suojaetäisyyksiä ja ilman pohjavesivaikutusten selvitystä on ehdottomasti kestämaton. Mikäli vaatimuksiani ei oteta huomioon, tulen vastustamaan hanketta.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Liikennevastuualue on 15.9.2025 naapurikuulemisen johdosta antanut muistutuksen, jossa todetaan, että maantien 13295 suoja-alue ulottuu 20 metrin etäisyydelle maantien keskilinjasta. Maantien suoja- ja näkemäalueella ei saa muuttaa maanpinnan muotoa eikä tehdä ojitusta tai muuta kaivutyötä siten, että muutoksesta voi aiheutua vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle. (LjMTL 46 § 2. mom.) Kun maa-ainesta otetaan maantien suoja-alueen ulkopuolelta, ei Varsinais-Suomen ELY-keskuksella ole huomautettavaa maa-aineksen ottamiseen.

Kiinteistöllä sijaitsee nykyisin metsän hoitoon tarkoitettu liittymä. Liittymälle tulee hakea käyttötarkoituksen muutosta Elinkeino- ja erikoiskäyttöliittymäksi (YE). Liittymän käyttötarkoituksen muuttamiseksi, liittymän parantamiseen ja mahdolliseen leventämiseen, sekä muihin tiealueella tehtäviin toimenpiteisiin tulee hakea lupaa Pirkanmaan ELY-keskukselta. Hakuohjeet ja -lomakkeet löytyvät ELY-keskuksen verkkosivuilta osoitteesta <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/liittymat>. Hakemuksen voi tehdä verkkosivuilta löytyvällä sähköisellä lomakkeella.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen L-vastuualue muistuttaa, että liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 38 §:n mukaan liittymän kunnossapito kuuluu liittymän haltijalle. Liittymän kunnossapitoon kuuluu mm. liittymän tarvittava parantaminen ja riittävän liittymisnäkemän ylläpito myös tiealueen osalta. Näkemäalue tulee pitää vapaana yli 1,1 m korkeammasta kasvillisuudesta. Mikäli olemassa olevat puut tai pensaat estävät näkemää on ne poistettava tai alaoksat karsittava.

Maa-ainesten otto- ja kuljetustoiminnasta ei saa aiheutua haittaa maantien liikenneturvallisuudelle.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen L-vastuualue suhtautuu kielteisesti hulevesien ja puhdistettujen jätevesien johtamiseen maantien sivuojaan.

Lausunnot

Hakemuksen johdosta on pyydetty lausunnot Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualueen ympäristönsuojeluyksiköltä, Satakuntaliitolta ja Satakunnan Museolta sekä Kankaanpään kaupungilta.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat (28.10.2025) ei suosittele maa-ainesten ottamisalueen perustamista kokonaan uudelle luonnontilaiselle alueelle. Mikäli lupa alueelle kuitenkin myönnetään, tulee huomioida seuraavaa:

Huomioon ottaen hankealueen sijainti uudella luonnontilaisella alueella pohjavesialueella ja arvokkaan harjualueen rajauksen välittömässä läheisyydessä, ELY-keskus suosittelee luvan myöntämistä korkeintaan viideksi vuodeksi ja jakamista kahteen osa-alueeseen siten, että alue saadaan maisemoitua suunnitelmallisesti osa-alueittain jo ottamistoiminnan aikana.

Pintamaat tulee poistaa mahdollisimman vähän kerrallaan työn edistymisen mukaan ja ainoastaan siltä ottamisalueen osasta, jossa kaivu on käynnissä. Suositeltava pintamaiden varastointiaika on alle kolme vuotta, koska orgaaninen aines hajoaa nopeasti varastoitaessa. Pohjavesialueella ei tule säilyttää öljytuotteita eikä huoltaa tai tankata koneita tai laitteita. Koneiden ja laitteiden säilytyspaikat on suojattava asianmukaisesti.

Ylimmän tutkitun pohjaveden pinnan päälle tulee jättää vähintään neljä metriä paksu suojakerros. Kaivutaso on tarkistettava vuosittain ja raportoitava valvontaviranomaiselle. Mikäli pohjavettä havaitaan ennalta arvioitua korkeammalla, kaivu on keskeytettävä ja ottotasoa nostettava siten, että vähintään neljän metrin suojakerros säilyy. Jos ottamisalueella on liian syvälle kaivettuja kohtia, ne on täytettävä samalta alueelta otettavalla hiekalla. Ottamisalueelle ei saa tuoda maa-ainesta muualta. Ottamisalueen luiskiin ja pohjalle ei saa haudata orgaanista ainesta sisältävää materiaalia.

Pohjavesitarkkailu tulee toteuttaa suunnitelman mukaisesti ja aloittaa ennen ottamistoiminnan aloittamista. Pohjavesitarkkailun tulokset tulee raportoida vuosittain helmikuun loppuun mennessä Kankaanpään valvontaviranomaisen lisäksi valtion valvontaviranomaisen kirjaamoon sekä sähköisesti ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään. Toiminnanharjoittajan tulee sopia sähköisestä tiedonsiirrosta laboratorion kanssa. Tietojärjestelmään toimittamista varten tulee esittää myös havaintoputken putkikortti kairaus- ja sijaintitietoineen.

Ottamisaluetta ympäröivät alueet tulee maisemallisista syistä säilyttää mahdollisimman metsäisinä. Puusto antaa näkösuojaa maa-ainesottoalueelle, minkä lisäksi se suojaa hiekka- ja sorakasoja tuulen vaikutukselta ja vähentää siten pölyisyyttä.

Maisemointi toteutetaan seuraavasti: Alue siistitään, muotoillaan ja tiivistyneet alueet möyhennetään ja pehmitetään. Luiskat loivennetaan kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi. Soravaltaisella alueella karkea pohjasora

peitetään noin 20 – 50 cm:n paksuisella hiekkakerroksella. Hiekkaisen maan pintaosaan sekoitetaan noin 10 – 20 cm vahvuinen kerros humusta, joka voi olla joko alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen tutkitusti soveltuvaa humusta. Puustoksi istutetaan sekametsää. Alueen epäsopiva käyttö estetään. Ottamisalueen luiskiin tai pohjalle ei saa läjittää tai haudata orgaanista ainesta sisältävää materiaalia, vaan orgaanista ainesta voidaan käyttää ainoastaan maisemoinnissa maan pintakerroksessa.

Satakuntaliitto toteaa 10.10.2025 antamassaan kannanotossa seuraavasti: Hakemuksen tarkoittama alue on kokonaisuudessaan Satakunnan maakuntakaavassa osoitetulla pohjavesialueella (pv). Pohjavesialuetta koskevan suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa on otettava huomioon pohjaveden laadun ja muodostumisen turvaaminen. Pukaran pohjavesialue on luokkaan E kuuluva alue, mikä tarkoittaa, että pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen sen pohjavedestä. Hakemusalue rajautuu Satakunnan maakuntakaavassa osoitetun arvokkaan geologisen muodostuman (ge1, Majakangas) alueeseen. Merkinnällä osoitetaan maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokkaat harjualueet. Harjualueen arvojen vuoksi Pukaran pohjavesialue on Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen -projektin loppuraportissa (POSKI-projekti 2003) luokiteltu maa-ainesten ottoon soveltumattomaksi. Pukaran pohjavesialueella on aiemmin ollut maa-ainesten ottotoimintaa suhteellisen vähän ja keskittyen hakemusalueen läheisyyteen.

On hyvä myös huomioida, että Satakunnan maakuntakaavan 2050 luonnoksessa hakemusalueelle on osoitettu ampuma- ja harjoitusalueen (EAH) merkintä, jolla osoitetaan sellaiset Puolustusvoimien käytössä olevat tai sellaisiksi suunnitellut ampuma- ja harjoitusalueet, joilla liikkuminen on rajoitettua. Aluetta kehitetään Puolustusvoimien tarpeisiin.

Satakunnan voimassa olevissa maakuntakaavoissa osoitetut merkinnät eivät estä hakemuksen mukaista ottamistoimintaa alueella edellyttäen, että toiminnassa otetaan riittävällä tavalla huomioon maakuntakaavojen määräykset. Varsinais-Suomen ELY-keskus antanee omassa asiantuntijalausunnoissaan tarkemmat ohjeet pohjaveden suojeluun liittyvistä näkökohdista.

Hankkeeseen liittyvään maisemointiin tulee kiinnittää erityistä huomiota ja maisemointia tulee toteuttaa mahdollisuuksien mukaan ottamisen edetessä. Hankkeen suunnittelussa ja luvituksessa on huomioitava, että hakemusalue on POSKI-projektissa luokiteltu maa-ainesten ottoon soveltumattomaksi, eikä alueella ole toteutunut maa-ainesten ottoa laajalti.

Satakunnan Museon kannanotossa (29.10.2025) todetaan, että hankealueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaismuistojäännöksiä. Lähin tunnettu Pukaran tervahauta sijaitsee naapuritilalla noin 30 m etäisyydellä Kiviharjun tilan etelärajasta ja suunnitellusta pohjavesiputkesta. Satakunnan Museolla ei ole huomauttamista maa-aineksen ottosuunnitelmaan, mutta museo pitää tärkeänä alueen maisemointia hankealueen sijaitessa maakunnallisesti merkittävän maisema-alueen läheisyydessä.

Hakijan vastine

Hakija toteaa 17.11.2025 antamassaan vastineessaan AA:n antamaan muistutukseen mm. ettei maa-ainesten ottaminen ulotu kiinteistöjen väliselle rajalle. Suunniteltu suojaetäisyys näkyy maa-aineslupahakemuksen liitteessä 9 esitetystä ottamissuunnitelmakartassa,

jossa ottoalueen (monttu) ulkoreunan ja muistuttajan omistaman kiinteistön rajan väliin on jätetty noin kymmenen metriä leveä kaistale. Suunnitellun maanottoalueen sijainti luokitellulla pohjavesialueella on huomioitu maa-aineslupahakemuksessa. Pohjaveden ylimmän korkeustason yläpuolelle tullaan jättämään vähintään neljän metrin paksuinen suojakerros, johon maanottotoiminta ei ulotu. Alueen yleisten pinnanmuotojen ja pohjavesialueen suojelusuunnitelmassa esitetyn pohjaveden virtaussuunnan perusteella pohjavesi virtaa suunnitellun maanottoalueen kohdalla luontaisesti länsiluoteesta kohti itäkaakkoa, toisin sanoen sivusuuntaan muistuttajan maanottoalueen pohjoispuolella sijaitsevaan kiinteistöön nähden. Pohjavedenpinnan yläpuolella tapahtuva maanotto ei myöskään yleisesti ottaen vähennä muodostuvan pohjaveden määrää, sillä kasvillisuuskerroksen väliaikaisen poistamisen myötä veden haihtuminen alueella vähenee. Kokonaisuutena maanottotoiminnan ei arvioida vaikuttavan pohjaveden määrään tai laatuun muistuttajan kiinteistöllä.

Sibelco Nordic Oy Ab ei ole aiemmin ottanut maa-ainesta suunnitellun maanottoalueen kohteena olevalta kiinteistöltä tai sen naapurikiinteistöltä. Maa-aineslupahakemuksen kohteena olevalta kiinteistöltä (99-406-2-130) suunnitellun maanottoalueen länsipuolelta on aiemmin historiassa otettu maa-ainesta vajaan kahden hehtaarin alueelta toisen toimijan toimesta, mutta kyseisestä toiminnasta ei ole julkisesti saatavilla olevaa tietoa. Paikkatietoikkuna-palvelun historiallisten ilmakuvien perusteella maa-ainesten ottaminen alueelta on alkanut joskus vuosien 1967 ja 1996 välillä. Sibelco Nordic Oy Ab ei ole tietoinen muistuttajan kiinteistöllä tapahtuneesta maa-aineksenotosta.

Muistuttajan esittämään haittojen ehkäisyyn liittyen Sibelco Nordic Oy Ab nostaa esille, että suunnitellulle maanottoalueelle on tehty luontoselvitys (hakemuksen liite 14), jossa on havainnoitu alueella esiintyvää lajistoa. Maanottoalue kohdistuu seudulle tyypilliseen mäntyvaltaiseen talousmetsään, jossa ei ole havaittu erityisiä luontoarvoja. Maa-aineksenotossa noudatetaan toiminnalle suositeltua kymmenen metrin levyistä suojaetäisyyttä naapurikiinteistöön.

Suojaetäisyyden arvioidaan olevan riittävän leveä, jotta muistuttajan kiinteistöllä kasvavalle puustolle ei aiheudu vaurioita. Pohjaveden säilymisen osalta todetaan, että koska suunniteltu maanottoalue sijaitsee pohjaveden arvioidun virtaussuunnan perusteella pohjavesimuodostuman vedenjakajan alapuolella lähellä pohjaveden muodostumisalueen ulkoreunaa, ei suunniteltu maanottotoiminta aiheuta vaaraa pohjaveden määrälle. Maa-aineksen kuljetuksen osalta Sibelco Nordic Oy Ab huomauttaa, että suunnitellulle maanottoalueelle kohdistuva liikenne tulee maa-aineslupahakemuksen liitteessä 9 esitetyn kartan mukaisesti tapahtumaan kiinteistön 99-406-2-130 eteläreunaa pitkin, eikä kuljetuksilla siten ole vaikutusta kiinteistön pohjoispuolella sijaitsevaan muistuttajan omistamaan kiinteistöön.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen L-vastuualueen lausuntoon hakija toteaa, että maanottotoiminnalla ei ole vaikutusta maantien 13295 suoja- tai näkymäalueeseen. Etäisyys suunnitellun maanottoalueen reunasta maantielle on lyhimmillään noin 420 metriä, eikä maantieltä ole näköyhteyttä maanottoalueelle.

Sibelco Nordic Oy Ab tulee hakemaan käyttötarkoituksen muutosta suunnitellun maanottoalueen sisältämälle kiinteistölle johtavan tien liittymään. Liittymään ei katsota olevan tarvetta tehdä rakenteellisia muutoksia, sillä sen arvioidaan jo nykytilanteessa olevan

maanottotoimintaan liittyville ajoneuvoille riittävän leveä, eikä liittymän sivustoilla ole sellaista kasvillisuutta, joka rajoittaisi turvallista näköyhteyttä maantien kumpaankaan ajosuuntaan. Suunnitellulta maanottoalueelta ei johdeta pois hulevesiä, eikä liittymän ojituksiin ole tarvetta tehdä muutoksia. Hakija huomauttaa, että liittymä on historiallisen ilmakehän aineiston (Paikkatietotietokannan palvelun historialliset ilmakuvat) perusteella ollut nykyisellä paikallaan jo ainakin vuodesta 1947.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat – vastuualueen lausunnossa todetaan suunnitellun maanottoalueen sijaitsevan uudella luonnontilaisella alueella. Sibelco Nordic Oy Ab:n näkemyksen mukaan kohdealuetta ei voi luontoarvoiltaan suoraan verrata luonnontilaiseen alueeseen, sillä vaikka maa-ainelupahakemuksessa esitetyltä alueelta ei ole aiemmin otettu maa-ainesta, on se jo nykytilassaan selvästi ihmistoiminnan muokkaamaa. Kohdealue on kokonaisuudessaan lajistoltaan varsin yksipuolista nuorta-keski-ikäistä mäntyvaltaista talousmetsää, joka on tavanomaisten metsänhoitotoimenpiteiden piirissä. Alue on maanottotoiminnan päättymisen jälkeen mahdollista palauttaa nykyistä vastaavaan käyttöön. Sibelco Nordic Oy Ab huomauttaa, että mikäli uusien alueiden ottaminen maanottotoiminnan piiriin periaatteellisesti estettäisiin, vaarantaisi se merkittävästi yhteiskunnan tarvitsemien hiekka-ainesvarojen saatavuuden.

Pohjavedensuojelua käsittelevässä osuudessa on todettu Pukaran pohjavesialueen olevan POSKI-projektin loppuraportin mukaan maa-ainesten ottoon soveltumaton. Kyseisessä raportissa on soveltumattomuuden perusteena käytetty määritelmiä AH (maisemanluonnonsuojelun kannalta arvokas harjuaalue, joka on Satakunnan seutukaavassa) ja PM (alueella ei merkitystä maaperän kiviainesalueena). Käytettyjen perusteiden osalta Sibelco Nordic Oy Ab huomauttaa, että suunniteltu maanottoalue sijaitsee harjajensuojelualueen rajauksen ulkopuolella, eikä se suhteellisen tasaisten pinnanmuotojen perusteella edusta tyypillistä maisemallista harjumaastoa. Alueen merkitystä maa-ainesalueena on raportissa arvioitu teknis-taloudellisin perustein, hakijan osalta maanottotoiminta alueella on katsottu taloudellisesti kannattavaksi.

Voimassaoloajan pituudeksi esitetään viisi vuotta ja alueen jakamista kahteen osaan. Sibelco Nordic Oy Ab ymmärtää ELY-keskuksen näkemyksen alueen maisemoinnin kannalta, mutta käytännössä toimintajan rajaaminen ja alueen jakaminen olisi haastava sovittaa kohteelle tehtyyn ottamissuunnitelmaan. Viiden vuoden voimassaoloajalla kohteen hiekkavarantoja ei tuotannollisista syistä ehdittäisi hyödyntää loppuun asti, jolloin osa aineksesta jäisi käyttämättä ja sen korvaamiseksi jouduttaisiin hakemaan uusia maanottoalueita ennenaikaisesti. Alueen jakaminen kahteen osaan vaikeuttaisi myös itsessään soveltuvan maa-aineksen saantia, sillä alueella esiintyvän hiekan tiedetään tehtyjen kairausten ja koekaivantojen perusteella olevan raekooltaan vaihtelevaa. Ottamissuunnitelmassa esitettiin maa-ainestenoton alkavan maanottoalueen keskeltä ja etenevän siitä sivuille, mikä mahdollistaisi raekooltaan erilaisen hiekan ottamisen tuotannossa kulloinkin tarvittavan hiekkalaadun mukaan.

Kohteen ennallistamisen osalta Sibelco Nordic Oy Ab on valmis huomioimaan lausunnossa esitetyt näkemykset osa-alueittaisesta maisemoinnista ottamistoiminnan aikana. Pintamaita pyrittäisiin poistamaan ainoastaan tarpeen mukaan osa-alueittain työn edistymisen mukaan.

Suunnitellulla maanottoalueella ja Pukaran pohjavesialueella ei tulla säilyttämään öljytuotteita eikä huoltamaan koneita. Maa-ainesten ottaminen on tarkoitus tehdä pyöräkuormaajalla, joka on mahdollista tankata pakettiautoon sijoitetusta siirrettävästä polttoainesäiliöstä pohjavesialueen ulkopuolella. Polttoaineen tankkaaminen tapahtuu maanottotoiminnan määrästä riippuen arviolta noin yhden tai kahden viikon välein. Otetun maa-aineksen kuljettamiseen käytettäviä kuorma-autoja tai muita koneita ei ole tarvetta tankata maanottoalueen läheisyydessä.

Pohjavedensuojelun osalta toiminnassa tullaan noudattamaan vaatimusta vähintään neljän metrin suojakerrospaksuudesta pohjaveden ylimpään tasoon nähden. Mikäli poikkeamia havaittaisiin, täytettäisiin liian syväle ulottunut kohta paikalta otetulla maa-aineksella. Kaivutasot tarkastetaan säännöllisesti ja raportoidaan vuosittain. Suunnitellun maanottoalueen länsireunaan asennettiin pohjavesiputki loppuvuodesta 2024, putken asentamisen jälkeen siitä on mitattu pohjaveden korkeustaso neljä kertaa vuodessa. Pohjavesiputkea tullaan käyttämään vedenlaadun tarkkailuun maanottotoiminnan aikana, ensimmäinen pohjavesinäyte voidaan ottaa ennen toiminnan alkamista. Näytteenottojen tulokset raportoidaan viranomaiselle.

Alueen maisemoinnissa voidaan pääpiirteittäin noudattaa lausunnossa esitettyjä näkemyksiä. Puuston istuttamisen ohella voitaisiin kuitenkin pitää avoinna mahdollisuutta myös vaihtoehtoihin ennallistamistoimiin, joissa alueelle istutettaisiin esimerkiksi paahdealueiden lajeja tai muuta luonnon monimuotoisuutta lisäävää kasvilajistoa. Lopullisesta maisemointitavasta voidaan keskustella valvovan ympäristöviranomaisen kanssa ennallistamistoimenpiteiden ollessa ajankohtaisia. Asiassa huomioidaan lisäksi maanomistajan näkemys.

Satakuntaliiton lausuntoon hakija toteaa olevansa tietoinen voimassa olevassa Satakunnan maakuntakaavassa olevista merkinnöistä, ja toiminta on suunniteltu ne huomioiden. Suunniteltu toiminta ei ulotu maakuntakaavassa merkitylle arvokkaan geologisen muodostuman (ge1) alueelle, ja toiminnan sijoittuminen pohjavesialueelle (pv) on huomioitu jättämällä pohjaveden ja alimman maanottopinnan väliin vähintään neljän metrin paksuinen suojavyöhyke. Pohjaveden korkeustasoa ja laatua tullaan tarkkailemaan alueelle asennetusta pohjavesiputkesta. Lausunnossa on mainittu myös POSKI-projektin loppuraportti, tämän osalta Sibelco Nordic Oy Ab:n näkemys on sama kuin ELY-keskuksen lausuntoon annetussa vastauksessa.

Lausunnossa otetaan esille myös Satakunnan maakuntakaavan 2050 luonnoksessa esitetty merkintä Puolustusvoimien ampuma- ja harjoitusalueesta (EAH). Sibelco Nordic Oy Ab:lla on Metsähallituksen kanssa solmittu suunniteltua maanottoaluetta koskeva maa-aineskäyttöoikeussopimus (vuokrasopimus), jossa on sovittu maa-alueen vuokraamista koskevista ehdoista. Metsähallitus pyysi Puolustusvoimilta lausuntoa vuokrasopimuksen solmimisesta ennen sen laatimista. Lausunnon (19.6.2024) mukaan Puolustusvoimilla on oikeus ottaa alue käyttöön sekä rajoittaa alueen käyttöä, jos Puolustusvoimien tarpeet sitä edellyttävät. Maa-aineksen ottaminen ja kuljettaminen ei myöskään saa aiheuttaa haittaa Puolustusvoimien ja sen kumppaneiden toiminnalle. Muutoin lausunnossa ei erikseen rajoitettu maanottotoimintaa alueella.

Satakunnan Museon lausunnossa on mainittu suunnitellusta maanottoalueesta noin kilometrin päässä sijaitsevasta Karvianjokilaakson kulttuurimaisemasta. Maanottotoiminnalla ei ole vaikutusta maisema-alueeseen. Maanottoalueen ja kulttuurimaiseman välisen etäisyyden ja

maanpinnan korkeusvaihtelun sekä alueiden välissä olevan metsäkasvillisuuden vuoksi kulttuurimaisema-alueelta ei ole näköyhteyttä suunnitellulle maanottoalueelle. Maanottoalueelta ei myöskään ole näköyhteyttä lähimmälle maantielle.

Maanottotoiminnalla ei ole vaikutusta lausunnossa mainittuun tervahautaan. Kuten lausunnossa on todettu, sijaitsee hauta naapurikiinteistön puolella, eikä se ole maanottoalueelle vievien ajoreittien tai muiden maankäyttötoimintojen varrella.

Valmistelijan esitys

Kankaanpään kaupungin ympäristö- ja terveyslautakunta päättää myöntää haetun luvan Sibelco Nordic Oy:lle maa-ainesten ottamiseksi tilalla Kiviharju Kankaanpään kaupungin Pukaran kylässä. Toimintaa on harjoitettava hakemuksessa esitetyllä tavalla, ellei lupamääräyksissä toisin määrätä.

Maa-ainesluvan voimassaoloaika ja laajuus

1. Maa-aineslupa on voimassa 10 vuotta. Lupa myönnetään 6,5 ha:n ottamisalueelle ja kokonaismäärälle 250 000 k-m³. Ylimmän pohjavedenpinnan ja ottamistason väliin on jätettävä vähintään neljän (4) metrin koskematon suojakerros.

Ottamisalueen rajaus

2. Luvanhaltijan on merkittävä ottamisalueen rajat riittävän selvästi maastoon, siten että merkit pysyvät paikoillaan koko ottamistoiminnan ajan ja ovat havaittavissa myös talviaikoina.
3. Alueen korkotaso sekä alin ottotaso tulee merkitä näkyvästi maastoon paikkaan, jossa se säilyy pysyvästi koko ottamistoiminnan ajan. Ottamistason merkintää on muutettava, jos havainnot pohjaveden pinnan korkeudesta sitä edellyttävät.
4. Ennen ottamistoiminnan aloittamista on luvanhaltijan pyydettävä valvontaviranomaista suorittamaan aloituskatselmus, jossa lupamääräykset 2 ja 3 todetaan asianmukaisesti järjestetyksi.

Pohjaveden suojele

5. Pohjaveden pinnan tasoa tulee mitata neljä kertaa vuodessa (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa) ottoalueella olevasta tai alueen läheisyydessä sijaitsevasta pohjavesiputkesta. Alinta ottotasoa on nostettava, mikäli pohjavesitarkkailun tulokset sitä edellyttävät.
6. Kaivutaso on tarkistettava vuosittain ja tulokset raportoidaan Kankaanpään kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli pohjavettä havaitaan ennalta arvioitua korkeammalla, kaivu on keskeytettävä ja ottotasoa nostettava siten, että vähintään neljän metrin suojakerros säilyy. Jos ottamisalueella on liian syväälle kaivettuja kohtia, ne on täytettävä samalta alueelta otettavalla hiekalla. Ottamisalueelle ei saa tuoda maa-aineksia muualta.
7. Pohjaveden laatua tulee seurata vuosittain. Vedestä tulee analysoida lämpötila, haju, sameus, väri, pH, happi, KMnO₄-luku, hiilidioksidi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, typpiyhdisteet, kloridi, kovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset- ja E.coli- bakteerit. Näytteenotossa tulee käyttää sertifioitua näytteenottajaa.
8. Pohjavesialueelle ei tule säilyttää öljytuotteita eikä huoltaa tai tankata koneita tai laitteita. Koneiden säilytyspaikkojen maarakenteet tulee

tiivistää siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristölle haitallisen aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen estyy. Mahdollisiin öljyvahinkoihin tulee varautua ennakolta. Alueella tulee olla käytettävissä riittävästi imeytysmateriaalia öljyvuotojen varalta. Työkoneissa tulee olla ajoneuvokohtainen öljyntorjuntakalusto.

9. Mahdollisia orsivettä pidättäviä tiiviitä kerroksia ei saa puhkaista. Mikäli ottamisalueella havaitaan tiiviitä maakerroksia tai orsivettä, on kaivu keskeytettävä välittömästi ja otettava yhteyttä kunnan valvontaviranomaiseen ja valtion valvontaviranomaiseen toimintaohjeita varten.
10. Pintamaat tulee poistaa mahdollisimman vähän kerrallaan ja ainoastaan siltä osalta, jossa kaivu kulloinkin on käynnissä.

Jälkihoitotoimet

11. Alueen jälkihoito ja maisemointi tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistymisen mukaan niiden alueiden osalta, joilta aineksia ei enää oteta. Lopulliset jälkihoito- ja maisemointitoimenpiteet on toteutettava välittömästi ottamistoiminnan päätyttyä luvan voimassaoloaikana.

Alueen jälkihoitotoimet toteutetaan hakemuksen mukaisesti. Soravaltaisella alueella karkea pohjasora peitetään noin 20 – 50 cm:n paksuisella hiekkakerroksella. Hiekkaisen maan pintaosaan sekoitetaan noin 10 -20 cm vahvuinen kerros humusta, joka voi olla joko alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen tutkitusti soveltuvaa humusta (esim. maatunut turve). Puustoksi istutetaan sekametsää. Pohjoisen puoleinen luiska on mahdollista jättää avoimeksi paahdeympäristön kehittymistä varten. Jälkihoitosuunnitelmaa voidaan tarvittaessa päivittää toiminnan loppuvaiheessa.

Alueelle ei saa haudata orgaanista ainesta.

Ottotoiminnan loputtua vakuuden voimassaoloaikana on alueella pidettävä loppukatselmus, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys. Alueen epäsopiva käyttö tulee estää.

Raportointi

12. Pohjaveden korkeus ja laatu raportoidaan vuosittain helmikuun loppuun mennessä kunnan valvontaviranomaiselle ja valtion valvontaviranomaisen kirjaamoon sekä sähköisesti ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään. Toiminnanharjoittajan tulee sopia sähköisestä tiedonsiirrosta laboratorion kanssa. Tietojärjestelmään toimittamista varten tulee esittää havaintoputken putkikortti kairaus- ja sijaintitietoineen. Korkeustiedot ilmoitetaan valtakunnallisessa N2000 - korkeusjärjestelmässä. Kaivutaso ottamisalueella tulee ilmoittaa vuosittain Kankaanpään kaupungin valvontaviranomaiselle pohjavesiraportin yhteydessä.
13. Vuotuisesta ottomäärästä tulee tehdä maa-aineslain 23 a §:n mukainen otetun aineksen määrää ja laatua koskeva ilmoitus viimeistään tammikuun loppuun mennessä. Ilmoitus tehdään sähköisesti valtakunnalliseen NOTTO-tietokantaan.

Päätöksen perustelu

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä

säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:ssä säädetään ainesten ottamisen rajoituksista. Maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen vedenlaadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. (MAL 3.2 §)

Lisäksi maa-aineslain 3 §:n 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asukkaille tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Vastaus annettuihin lausuntoihin

Lausunnoissa esiin tulleet asiat on otettu soveltuvin osin huomioon lupamääräyksistä ja määräysten perusteluista ilmenevällä tavalla. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Liikennevastuualueen muistutuksessa mainitut asiat ovat yleisen tie- ja liikennesuunnittelun alaan kuuluvia, eivätkä ne kuulu maa-aineslupa-asian yhteydessä käsiteltäviin asioihin.

Määräysten perustelu

Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa ottamistoimintaan myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään 10 vuodeksi, ellei ole erityisiä syitä pidemmälle toiminta-ajalle. Lupa on myönnetty hakemuksen mukaisesti. Lupa-aikaa harkittaessa otettiin huomioon hakijan antamassa vastineessaan esittämä perustelu Varsinais-Suomen ELY-keskuksen esittämän viiden vuoden lupa-aikaan. Veden hankintaa varten tärkeillä pohjavesialueilla vaadittu suojakerros on vähintään neljä metriä ylimmän havaitun pohjavedenpinnan päällä, mitä tässäkin tapauksessa on sovellettu. (lupamääräys 1)

Alueen merkitsemisestä on annettu ottamissuunnitelmaa täydentäviä määräyksiä. Riittävät alueen rajojen merkinnät sekä ottotason selkeä merkintä ovat tarpeen, jotta toimintaa voidaan valvoa maa-aineslain ja maa-ainesasetuksen edellyttämällä tavalla. (lupamääräykset 2-3)

Alkutarkastuksella tarkistetaan, että lupamääräysten edellyttämät ennen toiminnan aloittamisista vaadittavat toimet on tehty. (lupamääräys 4)

Pohjaveden pintaa tulee tarkkailla, jotta saadaan selville pohjaveden pinnan tason vaihteluväli ja maa-ainestenoton mahdollinen vaikutus pohjaveteen. Pohjaveden pinnan tasoa tulee seurata neljä kertaa vuodessa, sillä pohjaveden pinnan taso saattaa vaihdella voimakkaasti vuoden aikana. (lupamääräys 5)

Kaivutason tarkastamista koskeva määräys on tarpeen, jotta voidaan varmistua lupavelvoitteiden noudattamisesta sekä riittävän suojakerroksen säilymisestä koko ottamistoiminnan ajan. Täyttöihin käytettävää materiaalia koskevalla määräyksellä pyritään varmistamaan, ettei alueelle tuoda aineksia, jotka saattaisivat sisältää pohjavedelle haitallisia aineita. (lupamääräys 6)

Maaperän sekä pinta- ja pohjavesien likaantumiseriskiä aiheuttavat etenkin maa-ainesten ottamisalueiden työkoneissa käytetyt polttoaineet ja niiden varastointi ja käsittely. Määräyksillä varmistetaan, etteivät polttoaineet aiheuta maaperän tai pinta- ja pohjavesien likaantumista. (lupamääräykset 7-10)

Ottamissuunnitelmassa esitettyjä jälkihoitotoimenpiteitä on täydennetty. Alueen jälkihoitoa koskevan määräyksen tavoitteena on sopeuttaa ottamisalue ympäröivään luontoon ja maisemaan sekä huomioida alueen sijainti geologisesti arvokkaan harjualueen läheisyydessä. (lupamääräys 11)

Määräykset selventävät maa-ainestenoton valvontaan liittyviä järjestelyjä ja maa-ainestenottajan velvollisuuksia. (lupamääräys 12-13)

Päätöksen täytäntöönpano

Tämä päätös on lainvoimainen valitusajan jälkeen, jos päätökseen ei haeta muutosta.

Maksut ja vakuudet

Tarkastus- ja valvontamaksut

Lupahakemuksen tarkastusmaksu on maa-ainestaksan 2.1 §:n mukaisesti 2 850 euroa (suunnitelmaa kohden 200 €, lisäksi otettavan maa-ainesmäärän tilavuuden mukaan 0,01 €/m³). Maa-ainesluvan valmisteluun liittyen lupaviranomaisen toimesta on kuultu yhteensä 5 naapurikiinteistöä. Kuulemisesta syntyvät kustannukset ovat 150 euroa (naapurien tai asianosaisten kuuleminen on taksan mukaisesti 30 €/kuultava).

Ottamistoiminnan valvonnasta luvanhaltijan on suoritettava vuosittain luvan voimassaoloaikana jälkihoitotöiden hyväksymiseen saakka maa-ainestaksan mukainen valvontamaksu. Vuosittainen valvontamaksu on 760 euroa (vuotuisen maa-ainesmäärä mukaan 0,02 €/m³ ja pinta-alan mukaan 40 €/ha).

Vakuus

Ennen maa-ainesten ottamiseen ryhtymistä hakijan on asetettava 22 750 euron suuruinen vakuus lupamääräysten noudattamiseksi. Vakuus on asetettu Kankaanpään kaupungin maa-ainestaksan mukaisesti. Hakija vastaa siitä, että em. vakuus on voimassa niin kauan, kunnes lupamääräysten ja jälkihoitosuunnitelman mukaiset toimenpiteet on loppuun saatettu. (MAL 12 §).

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3 – 7, 10 – 16, 19 – 20, 21, 23, 23 a §
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1–4 ja 6–9 §
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 1 – 4 §
Kankaanpään kaupunki, Maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja valvonnasta suoritettavat maksut, 30.5.2023 § 19

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Päätös

Jäljennös päätöksestä

Ilmoitus päätöksestä

Ilmoittaminen yleisessä tietoverkossa

Hakija

Varsinais-Suomen Ely-keskus

Päätöksestä ilmoitetaan niille, joille on ilmoitettu hakemuksen vireille tulosta

Kankaanpään kaupungin ympäristö ja terveyslautakunta tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusoikeus tähän päätökseen on:

- asianosaisella
- kunnan jäsenellä
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden-, tai luonnonsuojelun taikka asumisympäristön viihtyisyyden edistäminen ja toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella

Esittelijä	Terveysvalvonnan johtaja Laura Juhantalo
Päätösehdotus	Kankaanpään kaupungin ympäristö- ja terveyslautakunta myöntää Sibelco Nordic Oy:lle maa-ainesluvan soran ja hiekan ottamiseen Kankaanpään kaupungin Pukaran kylään tilalle Kiviharju RN:o 99-406-2-130 valmistelijan esityksen mukaisesti.
Päätös	
Lisätietoja antaa	Ympäristötarkastaja Jaana Jyräkoski puh. 044 577 3334, etunimi.sukunimi@kankaanpaa.fi
